فیلمی جۆکەرو کوشتنی دەوڵەمەندەکان ... ن/جەلال قادر

ئارتەر (جۆکەر) لە پزیشکە دەروونییەکەی دەپرسێ : ئایە دونیا شێتانەیە یاخود من تێکچوومە؟

تات فیلیپ دەرهێنەروسیناریستی فیلمی (جۆکەر) لەجیاتی پەنابردن بە شەڕوپێکدادان، زۆتر بایەخ بە بەسەرهات و ژیانی دەروونی تاکی کاراکتەرەکە دەدات، هەرچەندە فیلمەکە پڕە لە توندوتیژی، لە تەماشاکردنی کاراکتەرێکی خەمەکاوی، بینەر تووشی گۆشەگیری دەکات.

ئەگەر کەسێک ولاتی ئەمریکای نەدیبێت و تەماشای ئەم فیلمە بکات(لەوانەیە) وابزانێت زۆربەی گرتە و دیمەنەکان دروستکراون و خەیاڵین، کەچی لە حەقیقەتدا ئەمریکا ولاتێکی سەرمایەدار و بازرگانی جیهانە و چینێکی هەژار تێیدا دەژێت. بۆ نموونە : ئەو کۆلانانەی جۆکەر پێیدا ڕادەکات و دەوری تیا دەبینێت، پڕە لە زبڵ و خاشاک، ڕاستین و شوێنی هەژار نشینین. لەگەڵ هەر گرتەیەک دیمەنی بینا بەرزەکان و کۆلانە وێرانەکان دەبینین، کە ئەمەش دەرهێنەر جیاوازییە چینایەتییەکەمان پیشان دەدات. هەروەها زانیاریمان دەداتێ کە ڕووداوەکان لە کوێ ڕوودەدەن.
ڕووداوی فیلمەکە دەمانگەڕێنێتەوە بۆ سالانی هەشتاکان، دەبینین (جۆکەر) لافیتەیەکی بەدەستەوەیە و ریکلام بۆ بازاڕێک دەکات، کەچی لەناکاو چەند چەتوونەک دێن و لافیتەکەی لێدەفڕێنن. لە ئەمریکا نەک پیاو بگرە ژنش لەسەر شەقامەکان دەبینیدرێن لافیتەیان بەدەستەوەیە و ریکلام بۆ دوکانەدارو بازرگانەکان دەکەن. بەلام ئەوەی جێگەی داخە ئەو کەسەی جۆکەر کاری بۆ دەکرت، سزای جۆکەر دەدات لەسەر ونبوونی لافیتەکە، بە بڕینی بەشێک پارە لە مووچەکەی. هەر لەسەر کارش کاراکتەرێکی شەڕانگیز دەمانچەیەک دەدات بە جۆکەر، بۆ ئەوەی لەدوا ڕۆژ تووشی کێشە ببێت. لەدواجار جۆکەر لەماڵەکەی خۆی بە (مەبەست) ئەو کاراکتەرە دەکوژێت.

لەگرتەی (یەکەم و کۆتایی) جۆکەر لەبەردەم پزیشکێکی دەروونی دەبینین، ئەوەش بەو مانایەی کە سیستەمی ئەمریکا مرۆی هەژاری تووشی نەخۆشی دەروونی کردووە و نە ئامادەیە چارەسەریان بکات و نە دەرمانشیان پێ ڕەوا دەبینێت بیانداتێت.

دیمەنەکانی ناو واگۆنی قیتارەکان : کاتێ جۆکەر دەیەوێت بزەخەندەیەک بکاتە سەر لێوی منداڵێک کەچی دایکی منداڵەکە تووڕە دەبێت. لێرەدا تێدەگەین کە پەیوەندییەکان لەناو تاکی کۆمەڵگە بەرەو کزبوون و لەناو چوون دەچێت. هەروەها هەر لەناو قیتارەکە سێ ئەکتەری دەوڵەمەندی (گاتام) شەڕ بە ئافرەتێک دەفرۆشن و پاشان تێر وپڕ لە (جۆکەر) دەدەن. جۆکەر تووڕە دەبێت هەرسێکیان بە(دەمانچە)دەکوژێت و هەڵدێ.
لە بەرئەوەی ئەو سێ کاراکتەرە لە چینی دەولەمەندەکان دەبن، خەلکی هەژارنشین ئەم کردەوەیەی (جۆکەریان) پێخۆشدەبێت، لە پاش ئەم ڕووداوە خۆشەویستی جۆکەر وەک قارەمانێک دەچێتە دڵی جەماوەرەوە. هەر بۆیە ماسکی جۆکەر پێشین دەبێتە سیمبوڵ.
لە سیناریۆکە جۆکەر پاڵەوانی فیلمەکەیە، بەلام ئایە کێن ئەوانەی ڕکابەر و ناحەزی جۆکەرن؟ پێدەچیت جگە لە چینی سەرمایەدار، کۆمەلگەش بەشێکبن لەو تاوانانەی ئەنجامدەدرێن. بەلام(باتمان) وەک منداڵێکی ناسک و نازداری خیزانێکی بورژوازی دەبینرێت، کە چاوەڕوان دەکرێت لە ئاییندا لە فلمێکیتر ڕووبەرووی جۆکەر ببێتەوە.
بەهەربار لەسەر ئەم کوشتن و تاوانانە، لە چاوپێکەوتنێکی تەلەفزیۆنیدا، (ڕۆبەرتۆ نیرۆ) لە جۆکەر دەپرسێ: ئایە تۆ کەسێکی سیاسیت؟
جۆکەر : نەخێر…من کەسێکم ژیان بە کۆمیدیا دەزانم…

لە گرتەی چاوپێکەوتنەکانی لەگەڵ (ڕۆبەرتۆ نیرۆ) : سەرەتا ئارەزووی تەماشاکردنی بەرنامەکانی دەکات (talk Show)، بەلام کاتێک دەچێتە ستدیۆ و لە شاشەی تەلەفزیۆن دەردەکەوێت، هەستدەکات (ڕۆبەرتۆ نیرۆش) گەمە بە هەست و سۆزی دەکات و دەیڕووخێنێت. دەگاتە ئەو ئەنجامەی کە ئەو کەسانەی خۆشمان دەوێن و سەرسووڕمانین پێیان، زۆرجار شایەنی ئەوە نین ڕێزیان لێبگیرێت. فیشەکێک بە ناوچاوەوانی (ڕۆبەرتۆوە) دەنێت.
هەروەها لە باکگراوندی گرتەی فیلمەکە، گوێبیستی شووتی ئۆتۆمبیلەکانی پۆلیس دەبین، ئەم جۆرە دەنگ و هاژانە لەناو شاری (نیویۆرک) ئاساییە و لەهەر خوولەکێک چەندینجار ئەم دەنگانە هەن.

لەگرتەیەکدا جۆکەر لە ژوورەکەی بەسەر سیسەمەکەی پاڵکەوتووە، ڕۆژنامەیەکش لەسەر زەویەکە دانراوە، لە مانشێتەکەی بە گەورەیی نووسراوە:(بزووتنەوەی نوێ، دەوڵەمەندەکان بکوژن)...... هەڵبەتە دیکۆری ژووروو هەڵبژاردنی وێنە و پێداویستی ناو ماڵ و دانانی ئەو

ڕۆژنامەیە، بی ئەنقەست نین.
کاتێ ئەم فیلمە پێخشکرا ، چەند شارێک خۆپیشاندانیان کرد کە نمایشکەکە ڕاگرن، چونکە فیلمەکی تووندتیژەو کاریگەری دەرروونی لەسەر تەماشاچی درووستدەکات.

لی من کاتێ چووم بۆ سینەما و فیلمەکەم بینی، لەکاتی نمایش چەند بینەرێکی هەرزەکارو خۆزانێک دەرچوونە دەرەوە. ئەو زانیاریانەی من بەرگوێم کەوت ئەوە بوو، کە گەنجەکان تاقەتی گوێ ڕاگرتنی چیرۆک و بەسەرهاتی جۆکەریان نەبووە، بەلکو چاوەڕوان بوونە ئەم فیلمە پڕ لە ئەکشن و شەڕوشۆڕ بێت لەگەڵ (باتمان). هەڵبەت هەندێک بە چوونیتر هەیە کە تەماشاچی بەرگەی هەڵس و کەوت و کردەوەکانی جۆکەر ناگرێت.
لەکۆتاییدا دەتوانین بلێین ئەم فیلمە کە بەسەرهاتی کۆمەڵگەی ئەمریکی و کێبڕکێی شەڕو خێر پیشان دەدات، فیلمێکە کە دەوڵەت پێمان بڵێت لە دونیای سەرمایەداری چیمان بەسەردا هاتووە؟!.
فیلمەکی سەرکەوتووە و شایانی ئۆسکاریشی هەیە.

- تێبینی: لەسالانی پەنجاکان وەک کاریکاتێرێکی پۆلیسی نووسراوەتەوە.
- سەرچاوە: فیلمی جۆکەر، لە دەرهێنان و نووسینی (Todd Philip تات فیلپ)
رۆلی جۆکەر (خاکوین فۆنێکس Joaquin phoenix)